

تذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۳ دی ماه ۱۳۲۱

مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - تقدیم و تصویب لایحه فوری استخدام یککنفر تبعۀ امریکا جهت اداره خواربار استان دو و سه
- ۳ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای کفیل وزارت دارائی
- ۴ - طرح و تصویب لایحه استخدام یککنفر دیگر از همراهان دکتر میلسپی
- ۵ - بقیه شور دوم لایحه جنگل
- ۶ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس يك ساعت و ربع پيش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)
صورت مجلس روز پنجشنبه ۱۰ دیماه را آقای (طوسی) منشی قرائت نمودند * *

[۱ - تصویب صورت مجلس]

- رئیس - در صورت مجلس نظری نیست . آقای محیط
محیط - بنده را غایب بی اجازه نوشته اند در صورتی که بنده اجازه خواسته بودم خواهشمندم اصلاح بفرمائید
طوسی - بطوری که خاطر محترم آقایان مسبوق است چون کمیسیون عرایض و مرخصی تازه امروز تشکیل شده و بعضی هائی که قبلاً خواسته شده بود بکمیسیون رفته است .
بنده حالا میروم و تصویب خواهد شد و بعد اصلاح میشود
رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد . متأسفانه باینکه تذکرات بنده خدمت
- آقایان هیچ فایده نمی کنند ولی باید عرض کنم که از ساعتی که بنده اینجا نشسته ام تا وقتی که اکثریت شد نیمساعت بیشتر طول کشید و این شایسته نیست یکقدری آقایان رهایت بفرمائید و اینطور که رفتار میشود یکقدری اسباب تاسف است
آقای وزیر خواربار
- [۲ - تقدیم و تصویب لایحه استخدام یککنفر تبعۀ امریکا جهت اداره خواربار استان دو و سه]
وزیر خواربار - چند نفر متخصص از دولت امریکا استخدام شده اند یککنفر برای غله و یککنفر برای برنج و چند نفر هم برای استانها و ایالات و عجاتاً لایحه استخدام ویویان

* * عین مذاکرات مشروح یکصد و بیست و سومین جلسه از سیزدهمین دورۀ قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است

غائبین بی اجازه - آقایان : منصف - منآت اسفندیاری - تولیت - موقر - ارکانی - محیط لاریجانی - مشیردوانی - ناصری - اکبر - میرابراهیمی - هزه تاش - دکتر سنگک - فاطمی - دبستانی - آصف - صادق وزیر - دولتشاهی - مقدم - گرگانی - شهاب سنگک - پناهی - آزادی - کامل ما کو - هراز

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : خسرو شاهی - امامی - نصر تیان - بودا تیان .

برای ریاست خواربار استان سوم و چهارم آذربایجان به قید يك فوریت تقدیم میشود و چون حرکت این شخص خیلی لازم است استدعا می کنم که این با قید يك فوریت امروز تصویب شود که زودتر به محل ماموریت خودش برود و تاخیری از این بابت پیش نیاید

(لایحه مزبور بشرح ذیل قرائت شد)

مجلس شورای ملی - چون ضرورت ایجاب مینماید که یکنفر شخص مطلع در امور خواربار برای استان ۳ و ۴ معین شود لذا آقای ویویان تابع دول متحده امریکا را که برای اینکار شایسته میباشد در نظر گرفته و قانون استخدام مشارالیه در ۴ ماده تنظیم و بضمیمه تقدیم میشود تصویب آن را با قید فوریت استدعا دارد

ماده اول - دولت مجاز است آقای ویویان تابع دول متحده امریکا را از تاریخ ۲۵ آذر بمدت دو سال برای کار مندی وزارت خواربار استخدام نماید

ماده دوم - حقوق آقای ویویان در سال هفت هزار و پانصد دلار امریکائی (۷۵۰۰ دلار) خواهد بود که پنجاه هزار دلار آن به اقساط دوازده گانه بخانواده او در امریکا و دوهزار و پانصد دلار بقیه بمرخ روز در مدت دوازده ماه بخود او در ایران پرداخته میشود

ماده سوم - یکباب خانه مُبله از طرف دولت برای آقای ویویان تهیه خواهد شد

ماده چهارم - سایر شرایط استخدامی او را دولت طبق قانون استخدام متخصصین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تمین خواهد نمود

رئیس - فوریت لایحه مطرح است. آقای نقابت **نقابت -** بنده با فوریت این لایحه مخالفم و علتش را هم عرض میکنم و آن این است که در لایحه استخدام دکتر میلسپو که چند روز قبل گذشت نوشته بود که کلیه مستخدمین خارجی و مداخله کنندگان در امور مالی بایستی با دخالت و تقاضا و مسئولیت ایشان استخدام شود. و این قانون هم تازه گذشته است و لایحه همراهان خود دکتر میلسپو بر حسب

در امر خواربار تخصص دارد و البته اطلاع پیدا کرده اند که مثلاً شخص صالحی است برای این کار و تا بیاید اینجا و يك اطلاعات مقدماتی پیدا کند تا امور را بجزریان بیندازد ممکن است در عمل نواقص و نقایصی پیش بیاید که همان نواقص فوق العاده مضر شود در کار خواربار مخصوصاً بنده این نکته را خیلی اهمیت میدهم که نمی شود بطور کلی قائل شد که آنها هر نظری داشته باشند باید فوری پذیرفته شود چون اینها متخصص هستند خود ما می بینیم و مشاهده میکنیم که الان این مضمیق که در امر خواربار هست می بینیم این استخدام خیلی دیر شده است و بعد از موقع شده است تمام اینها البته بواسطه يك مشکلات داخلی خودمان بوده است و مخصوصاً همین امروز ما می بینیم و اطلاع پیدا می کنیم که مخصوصاً در قضیه حمل و نقل چه اشتباهات عجیبی شده است آمده اند این موضوع بيك عده معدودی واگذار کرده اند و اینها هم بيك عملیات خیلی بد و خیلی زشتی مرتکب میشدند و حالا هم کردن گیر اینها است که از آنها حمایت کنند در صورتیکه يك اشخاص دیگری هم هستند که حمل و نقل را خیلی خوب اداره میکنند آمده اند و اینها را محروم کرده اند و گفته اند که اصلاً صلاحیت این کار را ندارند این قبیل مشکلات زیاد است اینها را باید شخصاً آقای وزیر خواربار و اشخاص دیگری که در اوضاع داخلی این مملکت آگاهی دارند آنها هم باید ذی نظر باشند نه اینکه صرفاً که ما مستشاری داریم یا آمده ایم صرفاً تسلیم بشوند الان ما چندین مشکل داریم یکی مسئله حمل و نقل یکی مسئله توزیع مواد اولیه یکی مسئله تقسیم است الان ما می بینیم و عملاً مشاهده میکنیم که این مسئله چیره بندی نان در تهران آنطور که باید این کار پخته شده بوده و آنطور که باید از روی اطلاعات دقیق شده است و بهیچوجه نمیشود گفت که جریان این کار شبیه است مثلاً بجزریان چیره بندی اروپا در صورتیکه امروز نامشکلاتی که در آنجاها هست چیره بندی شده است و کوچکترین مشکلات در آنجا بوده است و در آنجا بيك چیره بندی شده است که انواع و اقسام اشتباهات

و تقلبات شده است نتوانسته اند آنطور که باید این کار را عملی کنند و آن مقصود را انجام دهند پس باید آقای وزیر خواربار خودشان دقت کنند و مشورت بکنند با اشخاص مطلع و از این شخص هم بيك افکار جدیدی اقتباس کنند و اینها را رویهم بریزند و کار را بيك صورت عملی و عاقلانه تمام کنند.

وزیر خواربار - فرمایشات نماینده محترم بدو سه قسمت تقسیم میشد یکی راجع به تخصص بود البته متخصص را همینطور که فرمودند ما نسبت با آنها اطلاعاتی نمیتوانیم داشته باشیم و اطلاعاتی از دولت متبوعه آنها نمیخواهیم و آنچه سابقه نشان میدهد تا کنون دولت متحده امریکا با نهایت صمیمیت و موافقت آنچه بما مشورت داده اند و نظر داده اند مفید بوده است و برخلاف آن تا کنون ندیده ایم و انتظار داریم که انشاء الله در آتی هم نه بینیم و اما راجع به مسئله تولید و تقسیم که فرمودند البته در نظر دارند که قسمت تولید از وظایف وزارت خواربار نیست و از وظایف وزارت کشاورزی و وزارتخانه های دیگر است ولی مستقیماً دولت مسئول امور کشور است و همینطور که وزارت خواربار مسئول است وزارت کشاورزی و سایر وزارتخانه ها هم مسئول هستند و بوظیفه خودشان باید عمل کنند و همینطور هم شده است و مخصوصاً در وزارت کشاورزی کاملاً در قضیه زراعت و کشت امسال و سایر قسمتها برای بهاره کاری تشریک مساعی میکنند و اقداماتی شده است و اقداماتی هم می کنند و مخصوصاً برای آذربایجان این چند روزه اقدام خواهد شد و امیدواریم تا حدی که ممکن است نتیجه بدست بیاید و اما راجع به چیره بندی آقایان همه مستحضرد که علاوه از متخصصین خارجی بيك قسمت هم بایستی بدست مأمورین ما عمل شود این قسمت البته صد در صد مطابق مطلوب عمل شده و شاید هم بيك نواقصی داشته است که بعداً اصلاح خواهد شد و بنظر آقایان خواهد رسید راجع به باربری بنده میخواستم خاطر محترم ایشان مستحضرباشد که ما متخصص برای این کار نیافرده ایم و بيك مستخدمینی اینجا هستند که

اگر دیدیم کار آنها برخلاف اصول است البته منفصل می‌کنیم او را و خارجش خواهیم کرد و دلیلش هم این است که لایحه برای استخدام او به مجلس نیآورده‌ایم ما اگر متخصص بیاوریم باید بتصویب مجلس شورای ملی باشد و چون به مجلس تقدیم نکردیم دلیل این است که عرض کردم و به نظر روزمزدی است و اگر تقصیری کرد و برخلاف انتظار رفتار کرد البته او را خارج خواهیم کرد.

تهرانچی - بنده اجازه در کلیات خواسته ام.

رئیس - بفرمائید.

تهرانچی - عرض کنم که راجع به قسمت مستشاران خارجی وقتیکه لایحه آوردند راجع به دکتور میلیسپو بنده عریض خودم را عرض کردم حالا چرا اینطور میشود نمیدانم ولی چیزی را که بنده می‌بینم اصولاً طوری میشود که برای تمام دوائر ما از مستشارهای خارجی بیش از حد لزوم استخدام می‌کنید و مخصوصاً در قسمت ولایات چون این لایحه برای استخدام مستشاری است برای ولایات مهم کشور ایران این است که عرض می‌کنم که خود آقایان مستشاران که عجالتاً در وزارت خواربار و کمیسیون‌های وزارت خواربار هستند توجه بفرمائید بعریض بهترین دلیلی که بنده دارم و تمام اهالی کشور ایران هم اطلاع دارند برای اداره امور مجازاتی نیست همین الآن مدتی است که ما مستشار داریم در وزارت خواربار نانی را که ما داریم مثل نان سابق نیست و روز بروز بدتر میشود و بدتر هم شده است و از طرف دیگر عرضی را که بنده خواستم خدمت آقایان بکنم این است که بطوری که بنده می‌شنوم در تمام دنیا از مساعدتهای دولت آمریکا برخوردار میشوند چه از ذوقه و چه سایر وسایل حمل و نقل و غیره بسیاری از ملل و بسیاری از ممالک که ما همیشه در اخبار خارجی و رادیوهای شنویم از کمک دولت آمریکا بهره‌مند میشوند متأسفانه در مملکت ما معکوس واقع شده ما عوض اینکه یک استفاده‌هایی بکنیم از آن چیزها هر روز باید یک لواجی تصویب بکنیم و بدیهیم دست آقایان که حقیقتاً به بودجه مملکت تحمیل است و حقوقهای فوق العاده

گزارشی است و ما در معکوس این نیت و خیرخواهی ملت آمریکا واقع شده‌ایم و این را بنده از اولیای امور خودمان کله دارم نه از آنها برای اینکه آنها با آن لیاقتی که در دنیا در دست گرفته‌اند از کمک کردن تمام ملل گمان نمی‌کنم از کمک کردن با دولت ایران مضایقه کنند اما متأسفانه اولیای امور ما نمیدانم چه شده است که نتوانسته‌اند از این قسمت استفاده کنند و بعکس لایحه هائی می‌آورند هجده هزار دلار بیست هزار دلار سی هزار دلار حقوقهای تصویب می‌کنیم و این پولها همه تحمیل به بودجه مملکت میشود و این حقوقهای گزاف را ما تصویب می‌کنیم برای مستشاران خارجی آنچه از یک مملکتی که تمام ملل دیگر کمک می‌کنند و لایحه قطع خودشان هم در رادیوهایشان می‌گویند ولی متأسفانه برای مملکت ما یک دینار، یک شاهی کمک آنها جلب نشده است البته بنده اینجا نمی‌خواهم عرض کنم ملت ایران عقیده دارد به اینکه یک دولتی به او ترحم بکند خیر ترحم نمی‌خواهد ولی همینقدر میخواهم که مثل سایر جاها واقع بشود ولی متأسفانه برخلاف واقع شده است و بعقیده بنده اینهم تقصیر اولیای امور خودمان و تقصیر دولت است که نمی‌تواند از مساعدت ملت و دولت آمریکا برای مملکت ما استفاده بکند.

معاون وزارت دارائی - بنده آقا متأثرم از اینکه

در موقع تصویب یک لایحه باین خوبی برای استخدام یک نفر امریکائی یکی از آقایان مخالفت میکنند چون بنده افتخار نمایندگی داشتم در چند دوره پیش در مجلس شورای ملی بیاد دارم در موقعی که ما مجبور بودیم که یک امریکائی میخواست از خدمت کشور ایران بیرون برود چه تأثیری برای نمایندگان بود و تأسف برای من که وکیل مجلس شورای ملی بودم در آن موقع بود و می‌دیدم این تأسف در اکثر آقایان نمایندگان بود و خوشبختانه امروز وضعیتی برای ما ایجاد شده است که ما توانسته‌ایم از وجود آنها استفاده بکنیم بایستی با فوریت هر چه تمامتر آنها را بکار وادار کنیم و سعی کنیم که اینها هم موفق بخدمت شوند و نسبت باینکه چرا آنها کمک میکنند با نمیکنند آن یک موضوع

میشوند که او تحقیقات میکند و بمسئولیت خودش طبق کنتراپی که دارد با دوات ایران پیشنهاد او را قبول میکنند و مسئول آنها رئیس مستقل آنها خواهد بود.

رئیس - آقای انوار

انوار - آقای وزیر خوار بار در کمیسیون تشریف آوردند راجع به استخدام و رفتار این مستشارها مذاکراتی کردند و توجه ایشان را به عملیاتی که باید بکنند متوجه کردیم و کاملاً خودم می‌فهمم که آقای وزیر خواربار در نظر دارد ولی عملیات آن طوری که برای ما مترقب بود آن طور نمایش ندارد و دلیلش این است که ما امروز در یک حالتی هستیم که ما ناچاریم مستشار بیاوریم ادارات مان را مرتب بکنند تا یک اندازه بتوانیم بهتر کار کنیم نه اینکه از همه چیزها دست برداریم. آن روز بنده عرض کردم که بنده اطلاع دارم که یک عملیاتی می‌شود باید سعی کرد یک عملیات بهتری بشود و علاقه نسبت بوزارت خوار بار از بین نرود و علاقه مردم باین بیشتر بشود این توجه هم باید مطابق فرمایشی که آقای فرمانفرمائیان کردند و بنده هم موافق هستم باید توجه داشته باشند با نهایت اطمینانی که به آنها داریم این طور نیست که ما خواب باشیم. خیر ما بیدار هستیم و هشیار هستیم و مطلع هستیم و افراد مطلع هستند می‌فهمند از آنجا که ایرانیها همیشه مهمان نواز هستند تا اندازه اختیارات را به آنها می‌دهند ولی نمی‌شود که ما اینجا بکلی اختیار را از دست خودمان بگیریم و وزیر مسئول لایحه را ببرد در اداره مستشاری و هی استخدام هی استخدام با ماهی چهار صد تومان پانصد تومان آقا این خیلی محل تعجب است با اندازه مستخدم زبان انگلیسی دان استخدام کرده اند با یک حقوقهای گزافی اینها یک تذکراتی است که بنده لازم می‌دانم اینجا داده شود و الا ما که میلیارد طلا که نیستیم که آنقدر پول بدیم و الا این مطالبی که عرض کردم مخالفت نیست لازم دانستم که این مطلب به دولت تذکر داده شود

علیحده است این موضوع استخدام یک نفر کارمند است و آیا یک نفر که بکار وارد میشود باید حقوق بهش بدیم بقدر کفایت تا خودش را اداره بکند یا نه؟ (تهرانچی - این جواب عریض بنده نیست) امروز در این لایحه گفته میشود که یک نفر متخصص بیاید در یک قسمت مملکت که طرف اهمیت است. کار این مملکت را اداره بکند و کارهای این مملکت را ممکن است گفت روی اصول اداری حل میکنند زیرا وضعیت ما طوری است که اگر فرضاً بنده یک مقامی هم داشته باشم حرفی بگویم و انتظار داشته باشم گوش نمیکنند و بعقیده بنده خوب هم میکنند که گوش نمیکنند پس باید انتظار داشت که این اشخاص بیایند و کارها را منظم و روبراه نمایند.

رئیس - رأی گرفته میشود بورود در شور مواد موافقین

برخیزند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول:

ماده اول - دولت مجاز است آقای ویوان تابع دول متحده آمریکا را از تاریخ ۲۵ آذر بمدت دو سال بکارمندی وزارت خوار بار استخدام نمایند.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - بنده می‌خواستم از طرز استخدام این مستخدمین استحضار حاصل کنم و بدانم که بچه طریق و کیفیت وزارت خوار بار آنها را استخدام میکند یعنی از سوابق آنها بچه وسیله اطلاع پیدا میکند که آیا اینها سوابقشان در مملکت خودشان چه بوده و تحصیلاتشان چه بوده اینها بوسیله کی تحقیق میشود؟ آیا این تحقیق درباره این مستشارانی که به مملکت ایران آمده‌اند شده؟ از کردار و رفتار گذشته اینها برای وزارت خواربار و برای دولت اطمینان حاصل شده است یا نه؟

وزیر خواربار - بطوریکه آقایان هستند حضرتند پیشینه

رؤساء میسیونها از دولت متبوعه آنها خواسته می‌شود و دولت متبوعه آنها را معرفی میکنند و با سوابق و تخصصی که دارند اعضائی که در قسمت آن رؤسای مسئول مشغول خدمت هستند آنها بمعرفی رئیس مسئول استخدام

وزیر خواربار - بنده از نماینده محترم خیلی تشکر می کنم که همیشه جنبه صرفه جوئی را در مجلس تعقیب می کنند ولی اگر از خودشان هم سؤال کنم تصدیق میکنند که بنده هم يك آدم مبذری نیستم و همیشه در دوره خدمتم ثابت کرده ام که با تبذیر و خرج زیاد کردن مخالف بوده ام و حتی القوه هم از زیاد خرج کردن جلوگیری می کنم ولیکن دو نکته را باید در نظر داشت یکی این که باید در نظر گرفت امروز يك عضوی که به دو زبان آشنا باشد آبا ممکن است کمتر از چهارصد تومان استخدام کرد تصدیق می فرمائید که غیر ممکن است همان طور نسبت به مستشار هائی که در امور مملکت سابقه داشته باشند نمی شود آنها را با يك حقوقهائی کمتر از این استخدام کرد و نباید به کمتر از این تقاضا و توقع داشته باشیم فقط باید یکقدری صبر کنیم که آنها هم البته کوشش کنند در کارهائی که بایستی انجام دهند و امیدوارم در آتی البته نظریات آقای انوار هم تأمین شود

رئیس - آقای منشور

منشور - البته يك تذکراتی لازم بود که سایر آقایان رفقا بعرض رسانند و بنده هم خواستم یکقسمت را بعرض برسانم و آن راجع بقسمت حمل و نقل است که در وزارت خوار بار تشکیل شده است و از قرار معلوم همان طور که آقای فرمانفرمائیان فرمودند قرار داد هائی راجع به حمل و نقل با اشخاصی بسته اند که بکلی از این کارعاری هستند و يك اشخاصی که سالها در این کار سابقه دارند بکلی ماشینهایشان بی کار مانده است. اما راجع باین ماده در قرار داد هائی که برای سایر مسنخدهین منعقد شده من جمله قرار داد دکتر میلسپو و همکارانش قید شده است که از روز حرکت از آمریکا استخدام میشوند ولی در این قرار دادی که حالا آورده اند برای استخدام این مستشار نوشته اند از ۲۵ آذر استخدام میشود و الا آن از ۲۵ آذر بیست روز گذشته است چطور شده است که می خواهند این شخص را از ۲۵ آذر استخدام کنند و حال آنکه هنوز هم در آمریکا است

و این متباین با استخدام سایر متخصصین است و خوب بود که این شخص را هم از تاریخ حرکت مثل سایرین استخدام می کردند

وزیر خواربار - علت این که استخدام ایشان از ۲۵ آذر نوشته شده این است که این شخص در تهران است و جزء میسیون امریکائی که قبلاً آمده بودند این شخص هم بایران آمده بود و الان در تهران است باین جهت استخدام ایشان از ۲۵ آذر در نظر گرفته شده و از همان تاریخ هم مشغول مطالعه بامور مربوطه در این قسمت بوده است باین جهت تاریخ استخدام او ۲۵ آذر معین شده و بطوریکه ملاحظه میفرمائید خرج سفر هم برایش منظور نشده.

رئیس - موافقین با ماده اول برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده دوم:

ماده ۲ - حقوق آقای و یوبیان در سال هفت هزار و پانصد دلار امریکائی (۷۵۰۰ دلار) خواهد بود که پنجهزار دلار آن باقسط دوازده گانه به خانواده او در امریکا و دوهزار و پانصد دلار بقیه بنرخ روز در مدت دوازده ماه بخود او در ایران پرداخته میشود.

رئیس - موافقین با ماده دوم برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سوم:

ماده ۳ - یکباب خانه مبلیه از طرف دولت برای آقای و یوبیان تهیه خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده سوم برخیزند (عده زیادی قیام نمودند) تصویب شد. ماده چهارم:

ماده ۴ - سایر شرایط استخدامی او را دولت طبق قانون استخدام متخصصین خارجی مصوب ۲۳ عرق ۱۳۰۱ تعیین خواهد شد.

رئیس - موافقین با ماده چهارم برخیزند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. مذاکره در کلیات دوم است. (مخالفتی نیست) رأی گرفته میشود به مجموع این لایحه با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ رأی بعمل آمده ۶۳ ورقه سفید و يك ورقه

کبود و چهار ورقه سفید بی امضاء شماره شد) رئیس - عده حاضر درموقع اعلام رأی ۹۰ نفر با کثرت ۶۳ رأی تصویب شد

۳ - تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای کفیل وزارت دارائی

کفیل وزارت دارائی - خاطر آقایان محترم مسبوق است که موافقت شده بود چند نفر همکار رئیس کل دارائی با خودشان به ایران بیاورند و این آخرین نفری است که پیشنهاد کرده اند که لایحه آن بقید فوریت تقدیم میشود و استدعا میشود که آقایان موافقت بفرمایند در جلسه امروز این لایحه تصویب شود که در حرکت آقایان مستشاران تأخیری حاصل نشود. يك لایحه دیگر هم راجع به اصلاح يك ماده از قانون فروش خالصجات است که تقدیم میکنم و آن راجع به قریه اردکان که اجازه خواسته شده بخود رعایای آنجا بترتیب اقساط فروخته شود چون در قانون فروش خالصجات استمهال و ترتیب اقساط فقط در مواردی است که قیمت خالصه از ده هزار تومان بیشتر باشد و کمتر از آن باید نقداً فروخته شود و چون این ملك بخود رعایا فروخته میشود (و اتفاقاً خود بنده هم چون در فارس بوده ام سابقه دارم) لایحه خوبی است که خود رعایای آنجا مالك میشوند و اسباب راحتی آنها فراهم میشود و از طرفی هم باندازه کفایت پول ندارند که قیمت آنها نقد بدهند از این جهت در این لایحه تقاضا شده است که تصویب بفرمایند که از آنها باقسط گرفته شود و این لایحه را به کمیسیون ارجاع خواهند فرمود. يك لایحه دیگری هم تقدیم میکنم راجع به

نقل و انتقال یکی از اعتبارات وزارت فرهنگ است که برای تکمیل يك بیمارستانی لازم است و چون بودجه وزارت فرهنگ از طرف کمیسیون بودجه تصویب شده است نقل و انتقال اعتبارات آن بدون قانون مخصوص نمیشود این را هم استدعا میکنم که به کمیسیون رجوع شود ولی برای اینکه این بیمارستان درست شود فوریت داشت ولی بنده برای اینکه مزاحم آقایان نشده باشم از فوریت صرف نظر کردم ولی استدعا میکنم که آقایان موافقت بفرمایند زودتر تصویب شود که ساختمان این بیمارستان ناقص نماند. تمنای آخری بنده این است که انتخاب اعضاء دیوان محاسبات را جزء دستور جلسه آینده بگذارند که موعدش نزدیک است منقضی شود و تا از طرف مجلس شورای ملی عده اعضاء انتخاب شود و ابلاغ شود و عده جدید مشغول کار شوند مدتی وقت لازم است و اگر تسریع نشود مدت قانونی عده کارمندان فعلی منقضی میشود و کار های مربوطه معطل میماند.

۴ - طرح و تصویب لایحه استخدامی یک نفر دیگر از همراهان دکتر میلسپو

رئیس - این دو لایحه به کمیسیون رجوع میشود و لایحه را که تقاضای فوریت کرده اند قرائت میشود.

مجلس شورای ملی.

برحسب پیشنهاد آقای دکتر میلسپور رئیس کل دارائی اینك ماده واحده زیر برای استخدام آقای (ها رولد گراشام) بسمت رئیس گمرک و مستشار مسائل بازرگانی و تعرفه پیشنهاد و تصویب آنرا بقید فوریت تقاضا مینماید.

ماده واحده - دولت مجاز است آقای (ها رولد گراشام)

- اسامی موافقین - آقایان مکرّم افشار - فرخ - معتمدی - فرشی - دکتر ضیاء - اردبیلی - فرمانفرمائیان - مسعودی خراسانی - کیوی - چایچی - معطل - دکتر ادهم - عطاء الله پالیزی - ناهید - نفا - اسلامی - نائینی - دکتر طاهری - فیاض - اقبال - نمازی - معتمد سنگک - نیک بور - بوداغبان - لبقوانی - هدایت الله پالیزی - نصر تیان - ذوالقدر - نواب یزدی - طباطبائی - امامی - جلائی - انوار - بهبهانی - ملک مدنی - لاریجانی - اوحدی - ابراهیم سمیعی - دکتر لقمان - هاشمی - منشور - شهدوست - دکتر نفیسی - ملک زاده آملی - مؤید ثابتی - افشار - کازرونیان - فروهر - فتوحی - عزیزی - حریری - ساکنیان - رفیعی - اصفهانیان - یمن اسفندیاری - پارسا - اصفهانی - دکتر فتی - دکتر قولی - باغ - دکتر سمیعی - سزاوار - طالش رحمت سمیعی - دادور - صفاری - مخالف - آقای نوبخت.

ورقه سفید ملامت امتناع - ۴ ورقه

تبعه دول متحده امریکای شمالی را با حقوق سالیانه دوازده هزار دلار بسمت رئیس گمرک و مستشار امور بازرگانی و تعرفه استخدام نماید.

سایر شرایط استخدام آقای هارولد گراشام مطابق موادی است که در قانون مصوبه ۸ دیماه ۱۳۲۱ راجع به چهار نفر همکاران آقای دکتر میلیسپو رئیس کل دارائی قید شده است.

نخست وزیر - بجای وزیر دارائی .

رئیس - فوریت لایحه مطرح است آقای انوار .

انوار - بنده خیلی متأثرم که شنیدم آقای اردلان از مالیه تشریف میبرند به بانک و حقیقه این مدتی که در مالیه بودند حقیقه خدمت کردند و در کمیسیون بودجه که تشریف می آوردند حقیقه ما همه جور استفاده علمی و معنوی از وجودشان ما نداشتیم و وجودشان مغتنم بود گرچه به کار بانک هم که میروند يك کار با اهمیتی است ولی در مالیه وجودشان نافع بود و يك شخص جدی و عملی بودند که همه جور استفاده از وجودشان میشد و از طرفی عقیده بنده را مورد توجه قرار داده بودند که صرفه جوئی را در نظر بگیرند و این موضوع صرفه جوئی هم یکی از جهاتی بود که باعث شد بنده معتقد شدم که مالیه جز با این جور اشخاص جور دیگر نمی شود و ما محتاج شدیم بدکتر میلیسپو و این اشخاصی که ایشان پیشنهاد میکنند ولی دیگر دارد دائره اش وسیع میشود اگر دکتر میلیسپو خودش تقاضا کرده است که باید برای گمرک متخصص بیاوریم چون ما او را متخصص میدانیم خیلی خوب ولی اگر ما بخواهیم برای تمام دوائر و ادارات مالیه متخصص بیاوریم تمام بودجه مملکت خودمان را بدهیم بدست اینها و خودمان برویم در جای دیگر بعلمت این که آنقدر برای این ادارات متخصص می آورید که ما نمیتوانیم خرج آنرا بدهیم و ادارات ما هم که خیلی زیاد است این مدتی را که بعد از بلژیکی ها بنده در نظر دارم رؤسای گمرک اشخاص خیلی خوبی بودند يك مدتی آقای دکتر سجادی بود که خیلی خوب عمل میکرد بعد از او هم دکتر امینی بود بعد از او هم ظلی رئیس گمرک شد و تا کنون نقصی در

کارشان نبوده است و اگر خود دکتر میلیسپو این شخص را گفته باشد بنده نمیدانم ولی اگر برای هر جایی که ما عوائد داریم بخواهیم در دست مستخدمین خارجی بدهیم بنده اساساً موافق نیستم باید خیلی فشار بعقیده خودم بیاورم که بتوانم موافقت کنم و بنده حوصله این را ندارم که موافقت کنم هی مستخدم خارجی استخدام کنیم با ده هزار دلار هشت هزار دلار دلار هم یکی سه تومان و نیم چهار تومان این يك مخارج سنگینی میشود این است که با آن عقیده که شما داشتید و دخل و خرج را مواظب بودید نمیدانم چطور شما بر داشته اید این را امضاء کرده اید؟

طباطبائی - آقای انوار این مطالب که راجع به فوریت نبود مزبوط باصل لایحه بود .

رئیس - موافقین با فوریت لایحه برخیزند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است قرائت میشود :

ماده واحده - دولت مجاز است آقای (هارولد گراشام) تبعه دول متحده امریکای شمالی را با حقوق سالیانه دوازده هزار دلار بسمت رئیس گمرک و مستشار امور بازرگانی و تعرفه استخدام نماید. سایر شرایط استخدام آقای هارولد گراشام مطابق موادی است که در قانون مصوبه ۸ دیماه ۱۳۲۱ راجع به چهار نفر همکاران آقای دکتر میلیسپو رئیس کل دارائی قید شده است.

رئیس - آقای امیر تیمور

امیر تیمور - آقای فرخ در جواب بنده راجع بطرز استخدام متخصصین بیان کردند که صرفاً به کسب نظر رئیس میسیون قناعت میشود استخدا نام میشوند بعقیده بنده این رویه کافی نیست اولاً ما يك میسیون خاصی برای خواربار هیچوقت در نظر نگرفته ایم که وارد کنیم و این قابل بحث و مذاکره است که آیا باید يك میسیون از خارج آورده شود یا نه تا بعد از رئیس آنها نظر بخواهیم باز بعقیده بنده باید بوسیله مأمورین دولت شاهنشاهی ایران در خود نیویورک از سوابق آنها کسب اطلاع بشود و سوابق آنها را دولت از مأمورین خودش بخواند يك مردمان بد سابقه ای

نباشند يك مردمان ورشکسته نباشند و يك مردمان غیر ذی فن نباشند و اگر حقیقه يك مستخدمینی برای خواربار از آنجا میخواهند بیاورند البته بایستی بدانند که باین فن سابقه دارند و بصرف اینکه رئیس میسیون اینجا گفته است نه برای کشور ایران کافی است و نه برای مجلس شورای ملی بعقیده بنده قانع کننده است دولت ایران در امریکا نماینده دارد ما در آنجا نماینده درجه اول داریم باید بوسیله نمایندگان خودمان از سوابق آنها اطلاعات کافی کسب بشود و الا بصرف اینکه اینجا یا میشود فرخ میگوید اینطور هستند اینکار بسیار غلط است و این رویه بسیار غلط است و اگر این فکر تابحال عمل شده است بنده جداً مخالفم باید از سوابق آنها استفسار بشود اگر مردمان خوش سابقه و ذی فن بودند استخدام بشوند و الا بصرف اینکه رئیس میسیون گفته است اولاً ما میسیون برای وزارت خواربار نداریم و بعد هم این کافی نیست و این غلط است و برای کشور هم زبان آور است

معاون وزارت دارائی (آقای اردلان) - استثنائاً در این مورد نظر آقا تأمین شده بود و من انتظار نداشتم که فرمایش بکنند (امیر تیمور - نه در این مورد عرض نکردم) چون نظرشان تأمین شده است دیگر عرضی ندارم

امیر تیمور - من مطمئن هستم که میلیسپو هر کس را انتخاب بکند خوب است ولی عرض من بطور کلی بود

رئیس - آقای منشور

منشور - بنده تصور میکنم لایحه استخدام این متخصص از لوايح بسیار لازم بود برای اینکه احتیاج بوجود متخصص در امور بازرگانی داشتیم و این شخص هم که مستشار است و هم در امور بازرگانی نظر دارد ما منتظر هستیم که

خدمات شایانی انجام بدهند. هر چند رؤسای فعلی گمرک اشخاص لایقی هستند متأسفانه آنطور که باید در ولایات مخصوصاً در قسمت های جنوب خیلی مورد احتیاج ما است و بسیاری از اجناس که وارد گمرک میشود کم میشود یعنی گمرک را میپردازند ولی جنس بدستشان نمی آید و بعد از مدتی معلوم میشود که يك کس دیگر آمده است با همدستی اعضای گمرک اجناس را خارج کرده و برده است وقتی هم تجار مراجعه میکنند بگمرک آنوقت آنها میگویند ما فرستادیم بوسیله دیوان جزا و يك ترتیبانی البته تعقیب خواهیم کرد پنج شش ماه بهمین مکاتبات میگذرد و صاحبان اجناس دیگر دستشان بهیچ جا نمیرسد و متحیرند که چه بکنند امیدواریم که بعد از آمدن مستشار يك ترتیبانی بدهند که این عیب ها مرتفع بشود

معاون وزارت دارائی - بنده این موضوع را لازم بعرض میدانم که استخدام يك نفر امریکائی برای گمرک و تعرفه بازرگانی مربوط باین نیست که آقایان نمایندگان يك نظر بدی نسبت بگمرک فعلی داشته باشند برای اینکه مستخدمین دولت و مالیه عموماً و مخصوصاً مستخدمین گمرک مردمان تربیت شده و صحیحی هستند اینجا از نظر تخصص در تعرفه و یکی دیگر امور بازرگانی بود که رئیس کل مالیه پیشنهادی کرد و مورد موافقت دولت هم بود و آقایان هم البته موافقت دارند .

رئیس - رأی گرفته میشود موافقین با ماده واحده ورقه سفید خواهند داد .

(اخذ و شمارش آراء بعمل آمده ۵۵ ورقه سفید و يك ورقه کبود و سه ورقه سفید نتیجه شد)

رئیس - عده حاضر ۸۹ با کثرت ۵۵ رأی تصویب شد

اسامی موافقین : آقایان : فتوحی - یمن اسفندیاری - رفیعی - عزیزی - دکتر سمیعی - بقوانی - ساکینیان - دکتر نفیسی - مجد ضیائی - آقا سید یعقوب - فروهر - محبط لاریجانی - کازرونیان - هاشمی - افخمی - پالیزی - فرخ - دکتر غنی - نائینی - ثقة الاسلامی - معتمد سنگ - معتضدی - شهدوست - بوداغانیان - دکتر ضیاء - فرشی - دکتر قزل اباغ - دکتر لقمان - فرمانفرمایان - ذو القدر - گیو - جلالی - نیکپور - طباطبائی - نمازی - لاریجانی - اقبال - دشتی - مؤید ثابتي - دکتر ادهم - معدل - اوحدی - طالش - منشور - مسعودی - خراسانی - مکرم افشار افشار - فیاض - دکتر طاهری - ملک مدنی - ناهید - صفاری - پالیزی - نصر تیان - ابراهیم سمیعی .
اسم مخالف - آقای نوبخت .
ورقه سفید علامت امتناع ۳ .

[۵ - بقیه شور دوم لایحه جنگل]

رئیس - بقیه لایحه جنگل ها مطرح است ماده ششم قرائت میشود .

روحی - بنده اخطار داشتم . آقا این لایحه امضای وزیر بازرگانی را نداشت ، شما مستشار می آورید خود وزیر مسئولش امضا نکرده ! آقایان يك نظر قانونی كه هست تذکر داده میشود این را باید نقصش را رفع کنید .

معاون وزارت دارائی - بنده برای توضیح عرض کنم با مسئولیت مشترک که هیئت دولت دارد البته هیچ چیزی بی نظر هیئت دولت پیشنهاد نمیشود . این در هیئت وزراء مطرح شده و همه تصویب کرده اند بعد پیشنهاد شده است رئیس - و بعد علاوه لایحه بامضای رئیس دولت رسیده است و کافی است . ماده ششم لایحه جنگل خوانده میشود

ماده ۶ - هر کس جنگل یا قسمتی از آنرا عمداً بسوزاند به حبس مجرد از دو سال تا ده سال محکوم میشود و اگر برای جنگل کاری یا تبدیل جنگل بزراعت یا هر اقدام دیگری سوزانیدن جنگل ضرورت داشته باشد اجرای آن منوط به اجازه وزارت کشاورزی خواهد بود .

رئیس - آقای امیر تیمور .

امیر تیمور - در قسمت اول ماده بنده عرضی ندارم و موافقم برای اینکه يك مجازاتی باشد برای اینکه از سوزاندن و قطع اشجار جنگل جلوگیری بشود ولی از آن قسمت به بعدش که اگر اشخاص برای جنگل کاری بخواهند استفاده بکنند این گمان میکنم محتاج با اجازه نباشد و این را بکلی باید آزاد گذاشت که اگر يك اشخاصی بخواهند يك زمینی را بصورت جنگل در بیاورند و مستعد برای جنگل کاری باشد محتاج با اجازه وزارت کشاورزی نباشد چون اشخاصی که در جنگل ها اقامت دارند خودشان تشخیص میدهند و يك نقاطی برای دوخت کاری مستعد است فوری اقدام می کنند و در ظرف يك مدت کمی شروع می کنند به غرس دوخت حالا اگر بخواهند تابع این تشریفات بشوند گه بیاید به وزارت کشاورزی و اجازه بگیرد چون غالباً هم کسانی این کار

را میکنند که رعیت هستند و وسیله آمدن به طهران و مراجع به وزارت کشاورزی را ندارند و این بقیه بنده مضر خواهد بود و نمنا دارم آقای وزیر کشاورزی این ماده را بطوری که این مقصود و منظور بنده را تأمین کند اصلاح فرمایند .

وزیر کشاورزی - این قسمت دوم ماده ۶ برای این منظور نوشته شده است که در بعضی موارد حقیقه ضرورت پیدا میکند که جنگل را برای يك ضرورت دیگری بسوزانند برای زراعت یا جنگل کاری یا تهیه زمین برای باغ چای و اگر بنا باشد این قسمت از ماده نباشد و هر کس بتواند جنگل را آتش بزند علاوه بر اینکه آن فایده منظور حاصل نمیشود ممکن است بضرر جنگل هم تمام شود بنابراین اگر این قسمت در ماده ششم نباشد دیگر نمیشود ازش استفاده کرد .

رئیس - آقای اوحدی .

اوحدی - بنده تصور میکنم اگر قسمت دوم ماده درست میزد توخه و دقت واقع میشد مورد اعتراض و مخالفت واقع نمیشد زیرا قسمت دوم ماده این است . که اگر سوزانیدن جنگل ضرورت پیدا کرد برای زراعت یا کارهای دیگر که بخواهند آنرا بسوزانند محتاج است با اجازه مأمورین . بنابراین این ماده بهیچوجه من التوجوه عیبی ندارد و هیچ حقی را از کسی سلب نمیکند و زحمتی را هم ایجاد نخواهد کرد .

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است . رأی بگیرید

رئیس - عده برای رأی کافی نیست ، آقای مهمل :

مهمل - بنده پیشنهاد میکنم جلسه را ختم کنیم و جلسه خصوصی تشکیل بدیم و اساساً يك نظری برای این کار اتخاذ شود هشتاد نفر که نباید تابع پنج نفر باشند (صحیح است)

[۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

النوار - نظامنامه را که نمیشود در یکساعت اصلاح کرد رئیس - عرض کنم بنده دیگر تعیین روز جلسه نمیکند و خودم هم اینجا حاضر نمیشوم تا تکلیف این کار معلوم شود (مجلس یک ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

اجازه استخدام آقای ویویان تابع امریکا کارمند وزارت خواربار

ماده اول - دولت مجاز است آقای ویویان تابع دول متحده امریکا را از تاریخ ۲۵ آذر بمدت دو سال برای کارمندی وزارت خواربار استخدام نماید .

ماده دوم - حقوق آقای ویویان در سال هفت هزار و پانصد دلار امریکائی (۷۵۰۰ دلار) خواهد بود که پنجاه هزار دلار آن باقسط دوازده گانه بخواواده او در امریکا و دو هزار و پانصد دلار بقیه بنرخ روز در مدت دوازده ماه بخود او در ایران پرداخته میشود .

ماده سوم - یکباب خانه مبله از طرف دولت برای آقای ویویان تهیه خواهد شد .

ماده چهارم - سایر شرایط استخدامی او را دولت طبق قانون استخدام متخصمین خارجی مصوب ۲۳ عرق ۱۳۰۱ تعیین خواهد نمود .

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و بیست و يك بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

قانون

اجازه استخدام آقای هارولد گراشام تبعه دول متحده امریکا رئیس گمرک و مستشار امور بازرگانی

ماده واحده - دولت مجاز است آقای هارولد گراشام تبعه دول متحده امریکائی را با حقوق سالیانه دوازده هزار دلار بسمت رئیس گمرک و مستشار امور بازرگانی و تعرفه استخدام نماید .

سایر شرایط استخدام آقای هارولد گراشام مطابق موادی است که در قانون مصوبه ۸ دیماه ۱۳۲۱ راجع به چهار نفر همکاران آقای دکتر میل سپو رئیس کل دارائی قید شده است .

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و بیست و يك بتصویب مجلس شورای ملی رسید . رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری